

נובמבר 2007

נישואין של ישראלים בחו"ל 2006-2000

סטטיסטיקה של נישואין - מצב קיים

הסטטיסטיקה שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (הלמ"ס) בנושא נישואין, ואשר מופיעה בשנתון הסטטיסטי לישראל ובפרסומים נוספים, כוללת אך ורק נישואין שנערכים בישראל. במסגרת זו נכללים נישואין של יהודים שנערכים ע"י בתי הדין הרבניים, נישואין של מוסלמים ודרוזים שנערכים ע"י בתי הדין השרעיים ונישואין של נוצרים שנערכים ע"י הכמרים המורשים לערוך נישואין¹. יחד עם זאת, משרד הפנים מתיר רישום נישואין שנערכו בחו"ל במרשם האוכלוסין, גם אם נישואין אלו לא נערכו במסגרת הדתית כפי שמקובל בישראל.

נישואין בחו"ל

החל בשנת 2000 מתקיים בלמ"ס מעקב אחר רישום (במרשם האוכלוסין) של מקרי נישואין שנערכו בחו"ל ובהם לפחות אחד מבני הזוג הוא בעל מעמד תושבות בישראל. הדוח הנוכחי מציג מספר לוחות הכוללים נתונים על נישואין שנערכו בחו"ל בשנים 2006-2000 ואשר נרשמו במרשם האוכלוסין עד סוף שנת 2006. הנישואין בכל שנה מפורטים לפי מין, גיל, ארץ/יבשת לידה וארץ הנישואין.

להלן מספר הערות שחשוב ומומלץ לקרוא בטרם השימוש בנתונים המוצגים בלוחות:

1. הדיווח על נישואין בחו"ל נעשה על ידי אחד מבני הזוג שנישא או שניהם, באמצעות פנייה למשרד הפנים לשם עדכון המצב המשפחתי. זאת בניגוד לנישואין בארץ, שבהם הדיווח למשרד הפנים יכול להיעשות הן בהעברת עותק מתעודת הנישואין על ידי המורשים לעריכת נישואין (הרבנות, בית הדין השרעי או הכמרים המוסמכים לערוך נישואין) למינהל האוכלוסין במשרד הפנים, והן על ידי דיווח של בני הזוג. על כן ייתכנו מקרים לא מעטים של נישואין בחו"ל שלא דווחו למשרד הפנים ולכן הם לא נכללים בנתונים המצורפים. אין בידי הלמ"ס הערכה של מספר המקרים הלא מדווחים, אך ניתן להעריך שקיים קשר בין שנת הנישואין לשנת הדיווח – ככל שעובר הזמן מספר המקרים הלא מדווחים הולך ופוחת.
2. חלק מהנישואין בחו"ל הם נישואין אזרחיים וחלקם נערכו במסגרת דתית אך אין ללמ"ס אפשרות להבחין ביניהם באופן מוחלט. קיימת סבירות שנישואין שנערכים במדינות שאין בהן קהילה יהודית

¹ ראה מבוא לפרק 3 בשנתון הסטטיסטי לישראל מס' 58.

אורתודוקסית, למשל קפריסין, הם נישואין אזרחיים. במדינות שבהן יש קהילה יהודית שמספקת שירותי דת כמו ארה"ב, לא ניתן להבחין באם הנישואין הם אזרחיים או דתיים.

3. מקום המגורים של הנישאים בחו"ל אינו בהכרח ישראל. ייתכנו מקרים שבהם מרכז החיים של בני הזוג הוא בחו"ל ("יורדים").

4. משרד הפנים רושם נישואין שנערכו בחו"ל אך ורק כאשר לפחות אחד מבני הזוג הוא תושב ישראל (נמצא במרשם התושבים). במקרה שרק אחד מבני הזוג הוא תושב ישראל, ידועות התכונות הדמוגרפיות (כמו ארץ לידה, גיל ודת) של בן הזוג הישראלי בלבד. לאור זאת, לא יוצגו התכונות הדמוגרפיות של בן הזוג שאינו תושב ישראל בלוחות המצורפים.

5. בשנות ה-90, עם גלי העלייה מבריה"מ לשעבר ומאתיופיה, נוצר מצב שבו לחלק ניכר מהאוכלוסייה לא קיימת אפשרות חוקית להינשא בארץ. הסיבות המרכזיות להיווצרות מצב זה הן:

א. דתם של חלק מהעולים ושל בני משפחותיהם הוגדרה "ללא סיווג" או "נוצרים"². אומנם, לאוכלוסיית הנוצרים הלא ערבים יש אפשרות להינשא בארץ באמצעות הכמרים המורשים לערוך נישואין, אך לאוכלוסיית הבלתי מסווגים לפי דת אין כלל אפשרות חוקית להינשא בארץ. בסוף שנת 2006 מנתה אוכלוסיית הבלתי מסווגים לפי דת כ-281 אלף נפש והיוותה 4% מאוכלוסיית ישראל. באותו זמן, אוכלוסיית הנוצרים הלא ערבים מנתה כ-29 אלף איש והיוותה כ-0.4% מאוכלוסיית ישראל.

ב. גם כאשר שני בני הזוג מוגדרים כיהודים על פי משרד הפנים, ישנם מצבים שהרבנות מטילה ספק ביהדותם של בני הזוג ולא מאפשרת להם להינשא בישראל.

ג. ייתכן מצב שבו אחד מבני הזוג יכול מבחינה חוקית להינשא בארץ, אך בגלל הדת שאליה משתייך בן זוגו אין הדבר מתאפשר (למשל נישואין של יהודיה עם בת/בן זוג ללא סיווג דת).

ד. נציין גם כי קיימים מצבים שבהם לשני בני הזוג יש אפשרות חוקית להינשא בארץ אך הם בוחרים להינשא בחו"ל משיקולים שונים.

² יש לציין כי בלמ"ס מוגדרים העולים הנוצרים כ"נוצרים לא ערבים" והם מוצגים בנפרד מהנוצרים הערבים.

לדוח זה מצורפים שבעה לוחות לשנים 2000-2006, על פי הפירוט הבא:

1. [נישואין בחו"ל, לפי מעמד אזרחי, מין ושנת נישואין](#)
2. [נישואין בחו"ל, לפי קבוצת אוכלוסייה של כל אחד מבני הזוג ושנת נישואין](#)
3. [נישואין בחו"ל, לפי ארץ לידת החתן ושנת נישואין \(יהודים ואחרים\)](#)
4. [נישואין בחו"ל, לפי ארץ לידת הכלה ושנת נישואין \(יהודים ואחרים\)](#)
5. [נישואין בחו"ל, לפי ארץ נישואין ושנת נישואין](#)
6. [נישואין בחו"ל, לפי גיל החתן ושנת נישואין](#)
7. [נישואין בחו"ל, לפי גיל הכלה ושנת נישואין.](#)

רח' כנפי נשרים 66 פינת רחוב בקי, גבעת שאול, ירושלים 91342
טל. 02-6593115 פקס. 02-6593053
דואר אלקטרוני: carolef@census.cbs.gov.il